Munhälsa och orofacial funktion hos personer med Dystrofia myotonika

Rapport från frågeformulär | 123 frågeformulär

Synonym Steinerts sjukdom.

ICD-10 G71.1

Beräknad förekomst 12:100 000 invånare.

Allmänna symtom DM1 kan indelas i fyra undergrupper beroende på vid vilken ålder sjukdomen debuterar - medfödd, barndomsdebuterande, klassisk och mild form. Ju tidigare sjukdomen debuterar ju allvarligare blir som regel symtomen. Muskulaturen är påverkad i varierande grad men även andra organ i kroppen kan vara drabbade. Vanliga symtom är muskelsvaghet, myotoni (stelhet i muskel efter aktivering), hjärtsymtom, grå starr, magtarmproblem, endokrina symtom, trötthet samt nedsatt syn och hörsel. Inlärningssvårigheter och beteendeproblematik är vanligt hos dem som får sjukdomen före 10 års ålder men även vid debut i vuxen ålder kan kognitiva funktioner vara påverkade. Sjukdomens förlopp är långsamt fortskridande.

Orofaciala/ odontologiska symtom Det är vanligt med sugsvårigheter och andningsproblem hos nyfödda som ofta är mycket muskelslappa. Svaga muskler i och kring munnen ger utslätad mimik, öppen mun i vila, ätsvårigheter, talsvårigheter och dregling. Talet kan vara otydligt och öppet nasalt. Många har speciellt svårt att uttala läppljuden: /b/, /p/ och /m/. Muskelsvagheten kan påverka tillväxten i ansiktsskelettet vilket ibland kan orsaka bettavvikelse. Hög gom och öppet bett är då vanligt. Käkledsbesvär och reducerad gapförmåga kan förekomma. Salivproduktionen kan vara minskad och självrengöringsförmågan nedsatt vilket ökar risken för karies (hål i tänderna). Det finns en ökad känslighet för många narkosmedel.

Orofacial/ odontologisk behandling

- De flesta med DM1 behöver förstärkt förebyggande tandvård.
- Tand- och bettutveckling ska följas. Vid avvikelser ska ortodontist konsulteras på tidigt stadium för planering av eventuell bettkorrigerande behandling.
- Käkledsbesvär bör utredas och vid behov behandlas.
- Orofacial terapi och munmotorisk träning och stimulering vid ätsvårigheter och dregling. Effekten av träningen bör följas upp regelbundet.
- Tal-, språk- och kommunikationsträning är ofta motiverat.
- Läkarkontakt rekommenderas före tandbehandling vid medicinska tillstånd, som t.ex. hjärtfel.

Källor MHC-basen Ovanliga diagnoser Dokumentation-Ågrenska

Åldersfördelning

Antal: 123

Åldrar: 3 - 74

♂ (63)

♀ (60)

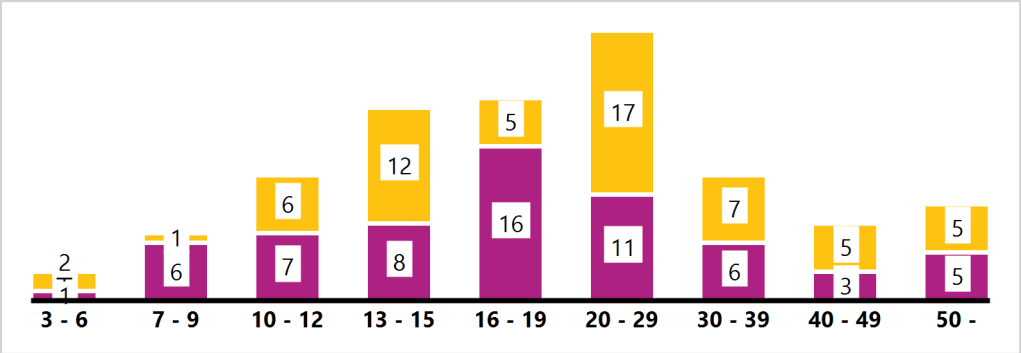

Tilläggsdiagnoser

Medicinsk funktionsnedsättning	Ja	Nej	Uppgift saknas
Medfött hjärtfel	11	104	8
Annan hjärt-kärlsjukdom	5	105	13
Epilepsi	0	117	6
Astma	7	111	5
Behov av andningsunderstöd	10	105	8
Allergi	26	91	6

Neuropsykiatrisk diagnos	Ja	Nej	Uppgift saknas
ADHD/ADD	16	99	8
Autism (Inkluderar autism, Asperger syndrom och autistiska drag)	27	80	16

Allmän funktionsnedsättning	Ja	Nej	Uppgift saknas
Utvecklingsstörning	29	61	33
Motorisk funktionsnedsättning	43	29	51
Synnedsättning	28	62	33
Hörselnedsättning	5	112	6
Kommunikationssvårigheter	31	63	29

Om tandvård och munhälsa

Tycker du att du får den tandvård du behöver?	Antal
Ja, i hög grad	86
Ja, i viss mån	28
Nej, inte särskilt	4
Uppgift saknas	4
Summa:	**122**

Hur många gånger per år brukar du besöka tandvården?	Antal
Mer sällan än 1 gång per år	15
En gång per år	42
Två gånger per år	22
Tre eller flera gånger per år	38
Uppgift saknas	5
Summa:	**122**

När röntgades dina tänder senast?	Antal
Under de senaste två åren	92
För mer än två år sedan	21
Har aldrig röntgat tänderna	6
Uppgift saknas	3
Summa:	**122**

Sköter du dina tänder på ett bra sätt?	Antal
Ja, i hög grad	54
Ja, i viss mån	56
Nej, inte särskilt	7
Nej, inte alls	1
Uppgift saknas	4
Summa:	**122**

Vem borstar dina tänder?	Antal
Jag borstar alltid själv	73
Jag får alltid hjälp av någon annan	30
Jag borstar själv ibland, och ibland får jag hjälp	18
Uppgift saknas	1
Summa:	**122**

Hur ofta borstas dina tänder?	Antal
Mer sällan än varje dag	2
En gång per dag	21
Två gånger per dag	91
Tre eller flera gånger per dag	6
Uppgift saknas	2
Summa:	**122**

Om tandvård och munhälsa

	Ja	Nej	Uppgift saknas
Har du ont från munnen?	11	108	4
Känner du dig torr i munnen?	30	86	7
Har du slagit i dina permanenta framtänder allvarligt någon gång?	35	85	3
Tycker du att du har ett avvikande bett?	42	75	6
Har du haft tandställning?	26	96	1
Tycker du att du har behov av tandreglering/tandställning?	35	82	6

Gnisslar eller pressar du tänderna på natten?	Antal
Aldrig	106
Någon gång i veckan	8
Varje natt	4
Uppgift saknas	4
Summa:	**122**

Gnisslar eller pressar du tänderna på dagtid?	Antal
Aldrig	111
Någon gång i veckan	8
Varje natt	1
Uppgift saknas	2
Summa:	**122**

Hur det går att äta

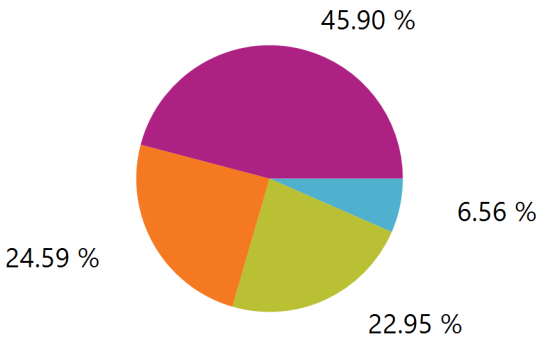

Har du några problem med att äta?	Antal
Ja, i hög grad	8
Ja, i viss mån	28
Nej, inte särskilt	30
Nej, inte alls	56
Uppgift saknas	1
Summa:	**123**

	Ja	Nej	Uppgift saknas
Hostar du dagligen i samband med måltid?	9	112	2
Får du kväljningar dagligen i samband med måltid?	4	116	3
Får du sura uppstötningar dagligen?	10	108	5
Kräks du ofta (minst 2 gånger i veckan)?	4	118	1
Har du dålig aptit?	15	103	5
Dröjer det länge innan du kan svälja en tugga?	16	87	20
Pressar du fram tungan när du skall svälja så att mat hamnar utanför munnen?	4	99	20
Har du svårt att tugga, dvs finfördela kosten med hjälp av kindtänderna?	23	98	2
Har du svårt att ta av maten från skeden med läpparna?	12	108	3
Har du problem med att mat och dryck läcker ut genom mungiporna?	7	96	20
Brukar mat ligga kvar i munnen efter måltiderna?	15	105	3
Får du näringstillförsel på annat sätt än via munnen?	5	115	3

Om dregling

Dreglar du?	Antal
Dreglar aldrig	85
Dreglar ibland - inte varje dag	22
Dreglar ofta - varje dag	11
Konstant dregling	2
Uppgift saknas	1
Summa:	**123**

Hur mycket dreglar du?	Antal
Lätt dregling, bara på läpparna	13
Måttlig dregling, på läpp och haka	12
Riklig dregling	4
Mycket riklig dregling	2
Uppgift saknas	4
Summa:	**35**

Är dregling ett problem för dig?	Antal
Ja, i hög grad	4
Ja, i viss mån	4
Nej, inte särskilt	14
Nej, inte alls	10
Uppgift saknas	3
Summa:	**35**

Är dregling ett problem för din familj eller omgivning?	Antal
Ja, i hög grad	3
Ja, i viss mån	8
Nej, inte särskilt	11
Nej, inte alls	10
Uppgift saknas	3
Summa:	**35**